

Sygn. akt *IV C 44/12*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Robert Masznicz

Protokolant: Maria Kamola

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 marca 2018 r. w W.

sprawy z powództwa

M. K. i J. K.

przeciwko pozwanemu przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą

Przedsiębiorstwo Państwowe (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego na rzecz powodów sumę 8.000,00 zł (osiem tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24 sierpnia 2009 r. (od dnia 1 stycznia 2016 r. są to odsetki ustawowe za opóźnienie) do dnia zapłaty;
- 2) koszty postępowania wzajemnie znosi między stronami oraz między powodami a interwenientem ubocznym.

Sygn. akt *IV C 44/12*

UZASADNIENIE WYROKU

W chwili zamknięcia rozprawy M. K. oraz J. K. (powodowie) popierali żądania:

- 1) zasądzenia od przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) z siedzibą w W. (pozwany) sumy 8.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
- 2) nieobciążania ich kosztami sądowymi, stanowiącymi niepokryte zaliczkami stron wydatki Skarbu Państwa;
- 3) zasądzenia od pozwanego na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądań twierdzili, że wskutek wprowadzenia utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. ponieśli szkodę w wymiarze co najmniej 8.000,00 zł, gdyż kosztów koniecznej rewitalizacji akustycznej budynku na nieruchomości powodów wynoszą co najmniej 2.000,00 zł, zaś wartość rynkowa nieruchomości uległa obniżeniu o co najmniej 6.000,00 zł.

(protokół rozprawy – k. 1743 i n. w związku z treścią wcześniejszych pism procesowych)

Pozwany żądał oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pismo procesowe – k.439 i n., protokół rozprawy – k.1743 i n.)

Po stronie pozwanego została zgłoszona interwencja uboczna przez Województwo (...) (interwenient uboczny), które żądało oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na rzecz interwenienta ubocznego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pismo procesowe – k. 262 i n., protokół rozprawy – k. 1743 i n.)

Przedstawione żądania wynikały ze stanu postępowania, w którym zaszyły zdarzenia następujące.

Pozwem z dnia 24 sierpnia 2009 r. (data pieczęci biura podawczego Sądu Okręgowego w Warszawie – k. 2) powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów:

- 1) kwoty 167.000,00 zł, tytułem zwrotu kosztów niezbędnych do rewitalizacji akustycznej budynku;
- 2) kwoty 120.000,00 zł, tytułem odszkodowania za obniżenie wartości rynkowej nieruchomości;
- 3) odsetek ustawowych naliczonych od kwoty 287.000,00 zł za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
- 4) zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 21.800,00 zł.

(pozew – k. 2 i n., pismo procesowe – k. 53)

W odpowiedzi na pozew z dnia 16 lutego 2010 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na pozew – k.57 i n.)

Wyrokiem z dnia 13 maja 2010 r. Sąd Okręgowy w Warszawie (pod sygn.. akt IV C 1217/09) oddalił powództwo w całości oraz zasądził od powodów na rzecz pozwanego kwotę 7.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(wyrok – k. 156)

Powodowie wnieśli apelację, zaskarżając wyrok w zakresie kwoty 8 000 zł oraz odsetek ustawowych od tej kwoty za okres od dnia 24 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty.

(apelacja – k. 176)

W dniu 22 września 2010 r. do pozwanego przystąpił interwenient uboczny, który wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz interwenienta ubocznego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(interwencja uboczna – k. 262 i n.)

Po rozpoznaniu apelacji, wyrokiem z dnia 17 listopada 2011 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie (pod sygn. akt VI ACa 572/11) uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 maja 2010 r. w części oddalającej powództwo co do kwoty 8 000 zł wraz z odpowiednimi odsetkami i sprawę w tym zakresie przekazał do Sądu Okręgowego w Warszawie do ponownego rozpoznawania, pozostawiając Sądowi Okręgowemu w Warszawie rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

(wyrok Sądu Apelacyjnego – k. 408)

W uzasadnieniu wydanego w sprawie postanowienia z dnia 30 lipca 2015 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie (pod sygn. akt VI ACz 446/15) wskazał, że wydanym w sprawie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011

r. o uchyleniu wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 maja 2010 r., uchylono i przekazania do ponownego rozpoznania również rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego o kosztach procesu w pierwszej instancji.

(postanowienie Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem – k. 1401 oraz k. 1431 i n.)

Pismami procesowymi z dnia 8 lutego 2012 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 509 odwrót) oraz z dnia 3 czerwca 2014 r. (data nadania w urzędzie pocztowym – k. 940) powodowie zmienili powództwo w ten sposób, że żądanie zasądzenia sumy 8 000 zł z odpowiednimi odsetkami rozszerzyli do żądania zasądzenia sumy 198 094 zł 28 gr wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od następujących kwot oraz terminów:

- a) od kwoty 2 000 zł od dnia 24 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty;
- b) od kwoty 33 100 zł od dnia 8 lutego 2012 r. do dnia zapłaty;
- c) od kwoty 6 994 zł 28 gr od dnia 3 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty;
- d) od kwoty 6 000 zł od dnia 24 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty;
- e) od kwoty 34 000 zł od dnia 8 lutego 2012 r. do dnia zapłaty
- f) od kwoty 118 000 zł od dnia 3 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty.

(pisma procesowe – k. 468 i n., k. 937 i n.)

Postanowieniem z dnia 23 maja 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie odrzucił pozew w tej części, w jakiej obejmował dochodzone przez powodów roszczenia przekraczające żądanie zapłaty kwoty 8.000,00 zł oraz żądanie zapłaty odsetek ustawowych od tejże kwoty za okres od dnia 24 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty.

(postanowienie Sądu Okręgowego – k.1669 i n.)

Powodowie złożyli zażalenie na tamto postanowienie.

(zażalenie – k. 1677 i n.)

Rozpoznając tamto zażalenie Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 12 grudnia 2017 r. (pod sygn. akt V ACz 295/17) oddalił zażalenie oraz pozostawił Sądowi Okręgowemu w Warszawie rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w instancji.

(postanowienie – k. 1712 i n.)

Rozpoznając sprawę w zakresie popieranego powództwa Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.

Rozporządzeniem Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (rozporządzenie) utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (obszar ograniczonego użytkowania).

Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 135 ust. 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska i weszło w życie dnia 25 sierpnia 2007 r.

Zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia, w obszarze ograniczonego użytkowania wyróżniono strefę ograniczeń zabudowy mieszkaniowej, zwaną dalej „strefą M”.

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia, w strefie M dopuszczono zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących

innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy.

Zgodnie z § 4 ust. 1 tego rozporządzenia, w obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono:

- 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M - także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2.;
- 3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia, wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków, stwierdzając, że:

- 1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych;
- 2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia, wykaz działek położonych w oouokreślał załącznik nr 6 do rozporządzenia.

(Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2007 r., Nr 156, poz. 4276)

Powodowie są właścicielami zabudowanej działki nr (...) (nieruchomość) wraz ze stojącym na niej budynkiem mieszkalnym pod adresem ul. (...) w W., dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w W. prowadzi księgę wieczystą o oznaczeniu (...). W chwili wejścia w życie rozporządzenia nieruchomość stanowiła przedmiot małżeńskiej wspólności ustawowej powodów i nadal pozostawała w ich majątku wspólnym w chwili zamknięcia rozprawy.

(bezsporne, odpis z księgi wieczystej – k.9 i n., akt notarialny – k.12 i n.)

Nieruchomość powodów została wymieniona w załączniku nr 6 do rozporządzenia, jako położona w oou dla (...) im. (...) w W., w tym jej część w „strefie M”.

(bezsporne, załącznik do rozporządzenia).

Zachodzi konieczność przeprowadzenia robót budowlanych na nieruchomości oraz wymiany elementów stolarki okiennej w celu poprawienia klimatu akustycznego na nieruchomości. Konieczność ulepszeń tego rodzaju wymaga kosztów nie niższych od sumy 2.000,00 zł.

(opinie biegłych – k. 761 i n., 812 i n., 832 i n., 842 i n. , 1101 i n. oraz 1536 i n.)

W wyniku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, wartość rynkowa nieruchomości uległa obniżeniu o sumę nie niższą niż 6.000,00 zł.

(opinie biegłych – k.1458 i n. oraz k. 1530 i n.)

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów urzędowych oraz dopuszczonych w sprawie opinii biegłych sądowych odpowiednio do art. 244 i 278 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.), z uwzględnieniem faktów przyznanych i bezspornych, zgodnie z art. 229 i 230 k.p.c.

Na rozprawie w dniu 19 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wnioski powodów w przedmiocie zlecenia biegłym aktualizacji opinii. Oddalenie tych wniosków było uzasadnione okolicznościami następującymi:

- przedmiot postępowania dotyczył jedynie szkody w wymiarze 8.000,00 zł, zaś każda ze sporządzonych w sprawie opinii oraz wszystkie łącznie oczywiście potwierdzają, że koszty niezbędne do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego, jak również utrata wartości nieruchomości przekracza w znacznym stopniu wielkości podane w uzasadnieniu popieranej części powództwa;

- usprawiedliwione roszczenia powodów z podlegały ocenie według stanu z chwili wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, tj. przez porównanie stanu nieruchomości i jej wartości z chwili bezpośrednio poprzedzającej wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania ze stanem bezpośrednio po wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, w związku z czym niecelowe są aktualizacje opinii do stanu z chwili zamknięcia rozprawy;

Na tej samej rozprawie Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wnioski powodów w przedmiocie dopuszczenia oraz przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron. Oddalenie tych wniosków było uzasadnione istotą przedmiotu sporu, wymagającą rozstrzygnięcia z uwzględnieniem wiadomości specjalnych w rozumieniu art. 278 k.p.c. W stanie, gdy twierdzenia powodów zostały już udowodnione odpowiednimi opiniami biegłych, przesłuchiwanie powodów co do tych samych okoliczności prowadziłoby jedynie do nieuzasadnionego przewlekania postępowania, czemu należało przeciwdziałać zgodnie z art. 6 § 1 k.p.c.

(protokół rozprawy - k. 1743 i n.)

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo w zakresie roszczeń przekazanych przez Sąd Apelacyjny w Warszawie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie podlegało uwzględnieniu w całości.

Ponieważ wcześniej wydany w sprawie wyrok Sądu Okręgowego o oddaleniu powództwa w pozostałym zakresie jest prawomocny, w wyniku postępowania każda ze stron uległa w części żądaniom strony przeciwnej, co uzasadnia wzajemne zniesienie między stronami kosztów postępowania na zasadzie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowiły w szczególności art. 129 w związku z art. 136 Prawa ochrony środowiska w związku z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (k.c.), stanowiącymi zasady naprawienia szkody, w szczególności art. 361 k.c. oraz 363 § 1 k.c., jak również przepisy prawa niżej przytoczone.

Zgodnie z art. 386 § 6 k.p.c., ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Nie dotyczy to jednak wypadku, gdy nastąpiła zmiana stanu prawnego.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Prawa ochrony środowiska, w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę, przy czym szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

Zgodnie z art. 136 ust. 3 Prawa ochrony środowiska, w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków, szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2 tej ustawy, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Zgodnie z art. 129 ust. 4 Prawa ochrony środowiska, z odpowiednim roszczeniem odszkodowawczym można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Zgodnie z art. 322 Prawa ochrony środowiska, do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko stosuje się przepisy k.c., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

Zgodnie z art. 363 § 1 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Pozwany żądał oddalenia powództwa w szczególności podnosząc zarzut uchybienia przez powodów terminu dwuletniego na zgłoszenie odpowiednich roszczeń, który jest terminem zawitym zgodnie z art. 129 Prawa ochrony środowiska.

Zgodnie z ustawą, odpowiedni termin jest rzeczywiście terminem zawitym. Jednakże zarzut jest nieskuteczny, gdyż powodowie nie uchybili terminu. Rozporządzenie weszło w życie w dniu 25 sierpnia 2007 r. W takim stanie, zgodnie z art. 129 ust. 4 Prawa ochrony środowiska w związku z art. 112 k.c., odpowiedni termin upływał z końcem dnia 25 sierpnia 2009 r. Powodowie złożyli pozew przed tym dniem. Wykładnia ustawy nie uzasadnia wnioskowania pozwanego, jakoby dla zachowania terminu konieczne było pozaprocesowe zgłoszenie pozwanemu odpowiednich roszczeń. Potwierdził to zresztą w odpowiedniej uchwale Sąd Najwyższy, wskazując, że do zachowania dwuletniego terminu przewidzianego w art. 129 ust. 4 Prawa ochrony środowiska wystarczające jest złożenie przed jego upływem do sądu wniosku o zawezwanie do próby ugodowej (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2017 r., III CZP 37/17). Złożenie w tym samym terminie pozwu, zamiast pisma wzywającego do ugody, jest czynnością procesową, którą tym bardziej należy rozumieć jako dostateczną dla skutecznego zachowania odpowiedniego terminu. Nawet gdyby przyjąć pogląd odmienny i uznać, że powodowie rzeczywiście uchybili terminowi oznaczonemu w art. 129 ust. 4 Prawa ochrony środowiska, to i tak wątpliwym wydaje się, oddalenie powództwa z tej przyczyny po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 marca 2018 r. (sygn. akt K 2/17), w którym orzeczono w szczególności, że art. 129 ust. 4 ustawy jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że utracona wartość nieruchomości oraz koszty niezbędne do zapewnienia na nieruchomości odpowiedniego klimatu akustycznego wynoszą w sumie co najmniej 8.000,00 zł. Aktualizowanie opinii było niecelowe z tej przyczyny, że badaniu oraz ocenie podlegał skutek w postaci wprowadzenia nieruchomości powodów w obszar ograniczonego użytkowania. W tym celu należało porównać wartość nieruchomości z dnia poprzedzającego wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania oraz odpowiednią wartość bezpośrednio po tym zdarzeniu, jak również ustalić, czy zabezpieczenia akustyczne stosowane na nieruchomości powodów w chwili wprowadzania obszaru granicznego użytkowania spełniały normy techniczne konieczne dla budynków położonych w tym obszarze, a jeżeli nie – jakie środki były niezbędne do zastosowania odpowiednich zabezpieczeń akustycznych i jaki jest ich koszt zakupu oraz montażu według ówczesnego stanu.

Z tych przyczyn niecelowe były aktualizacje opinii w kierunku odpowiednich ustaleń według stanu z 2018 r., skoro podstawą faktyczną roszczeń były zaszczości z z 2007 r.

W takim stanie rzeczy, Sąd Okręgowy w Warszawie, uwzględnivszy wcześniejsze odrzucenie pozwu w odpowiedniej części, zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 8.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 24 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty (od dnia 1 stycznia 2016 r. są to odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c. w brzmieniu ustalonym przepisami zawartymi w ustawie z dnia 9 października 2015 r.

o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw).

Uwzględniwszy związanie ustaleniami oraz rozstrzygnięciami Sądu Apelacyjnego w Warszawie, w szczególności co do konieczności ponownego rozstrzygnięcia o kosztach procesu w pierwszej instancji oraz kosztach odpowiednich postępowań przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, zgodnie z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł w wyroku o kosztach postępowania na podstawie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. biorąc pod uwagę okoliczności niżej objaśnione.

Wykładnia językowa art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. uzasadnia stwierdzenie, że w stanie, gdy każda ze stron uległa w części żądaniom przeciwnika, ustawodawca pozostawia właściwemu sądowi wybór pomiędzy stosunkowym rozdzieleniem kosztów procesu, a ich wzajemnym zniesieniem. W art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. nie zawarto ani kryteriów, ani odesłania do żadnych przepisów lub zasad, którymi sąd powinien kierować się przy wyborze jednego lub drugiego rozwiązania, co oznacza, że wybór pozostawiono dyskrecjonalnej władzy sądu na zasadzie swobody uznania.

Zgodnie z art. 100 zdanie drugie k.p.c., jeżeli jedna ze stron, uległa przeciwnikowi jedynie co do nieznaczej części swego żądania, właściwy sąd może obciążyć przeciwnika strony obowiązkiem zwrotu wszystkich kosztów. Wybór takiego rozwiązania zamiast zastosowania ogólnej reguły wzajemnego zniesienia kosztów lub ich stosunkowego rozdzielenia jest również pozostawiony dyskrecjonalnej władzy sądu, co oznacza, że nawet w razie zaistnienia przesłanki z art. 100 zdanie drugie k.p.c. sąd nie musi stosować przewidzianego tam rozwiązania.

Zgodnie z art. 107 zdanie trzecie k.p.c., właściwy sąd może przyznać interwenientowi koszty interwencji od przeciwnika obowiązującego do zwrotu kosztów. Z tego przepisu również wynika, że przyznanie odpowiednich kosztów jest dopuszczalne, jednakże pozostaje w zakresie dyskrecjonalnej władzy sądu.

Dokonany przez Sąd Okręgowy w Warszawie wybór co do orzeczenia o wzajemnym zniesieniu kosztów procesu, a nie na rzecz stosunkowego ich rozdzielania lub na rzecz obciążania nimi powodów, jest usprawiedliwiony. Roszczenie główne powodów było przecież usprawiedliwione co do zasady, choć nie co do wysokości. Obciążenie powodów – osób fizycznych, obowiązkiem zwrotu całości lub znacznej części kosztów procesu na rzecz pozwanego (lub na rzecz pozwanego i interwenienta ubocznego), stanowiłoby dla powodów nadmierne obciążenie, zwłaszcza, że powodowie ponieśli w toku postępowania stosunkowo wysokie wydatki w sumie ponad 20 tysięcy zł. Na tę sumę złożyły się w szczególności:

- a) kwota 14.350,00 zł, tytułem opłaty od pozwu;
- b) kwota 30,00 zł, tytułem opłaty od zażalenia na postanowienie zawarte w punkcie 2 wyroku z dnia 13 maja 2010;
- c) kwota 400,00 zł, tytułem opłaty od apelacji;
- d) kwota 255,00 zł, wpłacona przez powodów zgodnie z postanowieniem referendarza sądowego z dnia 19 czerwca 2012 r.;
- e) kwota 5.000,00 zł, wpłacona przez powodów zgodnie z postanowieniem sądu z dnia 3 lipca 2012 r.;
- f) kwota 270,24 zł, wpłacona przez powodów zgodnie z postanowieniem sądu z dnia 17 marca 2016 r.;
- g) kwota 850,00 zł, tytułem opłaty od zażalenia na postanowienie Sądu z dnia 23 maja 2017 r.
- h) koszty zastępstwa procesowego.

Pozwany jest przedsiębiorcą o ogromnym majątku, który poza kosztami zastępstwa procesowego poniósł stosunkowo niewielkie wydatki w sumie 1.770,24 zł, w tym kwotę 1.500,00 zł zgodnie z postanowieniem sądu z dnia 3 czerwca 2014 r. oraz kwotę 270,24 zł zgodnie z postanowieniem sądu z dnia 17 marca 2016 r.

Interwient uboczny jest instytucją publicznoprawną o ogromnym majątku, która poniosła jedynie koszty zastępstwa procesowego oraz kwotę 80,00 zł tytułem opłaty od interwencji ubocznej.

W takim stanie, Sąd Okręgowy uznał za sprawiedliwe i rozsądne rozstrzygnięcie na podstawie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. o wzajemnym zniesieniu kosztów procesu.

Z tych przyczyn oraz na podstawie przywołanych przepisów prawa, Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

a) (...)

b) (...)

c) (...)

SSR (del.) Robert Masznicz